

Harjoitustehtävät 7. Käsitellään perjantaina 2.11.

1. Määritellään kuvaus $d: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ asettamalla kaikilla $\mathbf{v}, \mathbf{w} \in \mathbb{R}^2$

$$d(\mathbf{v}, \mathbf{w}) = |v_1 - w_1| + 100|v_2 - w_2|.$$

(Tässä $\mathbf{v} = (v_1, v_2)$ ja $\mathbf{w} = (w_1, w_2)$.) Todista, että kuvaus d on metriikka näyttämällä, että se toteuttaa metriikan ehdot.

2. (a) (2 p.) Määrittele avoin joukko?
(b) (4 p.) Olkoon (X, d) epätyhjä metrinen avaruus, $x_0 \in X$ piste ja $r_0 > 0$. Osoita, että joukko $S(x_0, r_0)$, missä

$$S(x_0, r_0) = \{x \in X \mid d(x, x_0) = r_0\}$$

on avoin joukko avaruudessa X .

3. (a) Olkoot (X, d) metrinen avaruus, $(V, \|\cdot\|)$ normiavaruus ja $f, g: X \rightarrow V$ kaksi jatkuvaa kuvausta. Todista, että kuvaus

$$h: X \rightarrow V, \quad h(x) = f(x) + g(x)$$

on jatkuva suoraan jatkuvuuden määritelmää käyttäen. Normiavaruudessa on käytössä (luonnollisesti) normin indusoima metriikka $d_{\|\cdot\|}(a, b) = \|a - b\|$.

- (b) Olkoon avaruudessa $\mathbb{R}^2$ käytössä Euklidinen metriikka. Todista, että joukko

$$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid -x^2 - y < y < y^2 + 1\}$$

on avoin avaruudessa $\mathbb{R}^2$. (Saat käyttää kurssilla todistettuja lauseita, joidenka mukaan vakio- ja projektiokuvaukset sekä jatkuvien reaaliarvoisten kuvausten summa ja tulo ovat jatkuvia.)

4. Olkoot (X, d) , (Y, d') ja (Z, d^*) metrisiä avaruuksia sekä $f: X \rightarrow Y$ ja $g: Y \rightarrow Z$ kuvauksia.

- (a) Todista, että jos kuvaukset f ja g ovat jatkuvia, niin kuvaus $g \circ f$ on jatkuva.
(b) Todista, että jos f on L_1 -Lipschitz ¹ ja g on L_2 -Lipschitz, missä $L_1, L_2 \geq 0$, niin kuvaus $g \circ f$ on $L_1 L_2$ -Lipschitz.

¹Olkoot (A, d_A) ja (B, d_B) metrisiä avaruuksia ja $L \geq 0$. Kuvaus $h: A \rightarrow B$ on L -Lipschitz, mikäli kaikilla pisteillä $x, y \in A$ pätee $d_B(h(x), h(y)) \leq L d_A(x, y)$.

5. Olkoon

$$X = \{f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R} \mid f \text{ jatkuva} \}$$

ja varustetaan X metriikalla

$$d(f, g) = \max\{|f(x) - g(x)| : x \in [0, 1]\}.$$

Olkoon

$$\varphi: X \rightarrow \mathbb{R}, \quad \varphi(f) = f(0) + f\left(\frac{1}{2}\right) + f(1).$$

Osoita, että kuvaus φ on jatkuva, kun reaaliakselilla on käytössä tuttu metriikka

$$d'(x, y) = |x - y|.$$

6. Olkoon Euklidisessa avaruudessa $\mathbb{R}^n$ käytössä Euklidinen metriikka. Todista, että

$$\partial B(\mathbf{0}, 1) = S^{n-1}(\mathbf{0}, 1),$$

missä

$$S^{n-1}(\mathbf{0}, 1) = \{x \in \mathbb{R}^n \mid d(\mathbf{0}, x) = 1\}.$$